

Zadanie 1 (8 pkt.)

Jeżeli $\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c} = 0$, to $\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b} = -\sqrt[3]{c}$, $\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{c} = -\sqrt[3]{b}$, $\sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c} = -\sqrt[3]{a}$ oraz

$$0 = (\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c})^3 = a + b + c + 3 \cdot [\sqrt[3]{a^2}(\sqrt[3]{b} + \sqrt[3]{c}) + \sqrt[3]{b^2}(\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{c}) + \sqrt[3]{c^2}(\sqrt[3]{a} + \sqrt[3]{b})] +$$
$$6\sqrt[3]{abc} = a + b + c + 3 \cdot [\sqrt[3]{a^2} \cdot (-\sqrt[3]{a}) + \sqrt[3]{b^2} \cdot (-\sqrt[3]{b}) + \sqrt[3]{c^2} \cdot (-\sqrt[3]{c})] + 6\sqrt[3]{abc} =$$
$$a + b + c + 3 \cdot (-a - b - c) + 6\sqrt[3]{abc}$$

Stąd

$$2 \cdot (a + b + c) = 6\sqrt[3]{abc}, \quad a + b + c = 3\sqrt[3]{abc}, \quad (a + b + c)^3 = 27abc$$

Zadanie 2 (8 kt.)

$$x^4 + 2x^3 - 2ax - a^2 = 0, \quad x^4 - a^2 + 2x^3 - 2ax = 0, \quad (x^2 - a)(x^2 + a) + 2x(x^2 - a) = 0,$$
$$(x^2 - a)(x^2 + 2x + a) = 0, \quad x^2 - a = 0 \vee x^2 + 2x + a = 0,$$
$$x_1 = \sqrt{a}, \quad x_2 = -\sqrt{a}, \quad x_3 = -1 + \sqrt{1-a}, \quad x_4 = -1 - \sqrt{1-a}$$

Rozwiązania x_1 oraz x_2 istnieją tylko dla $a \geq 0$, przy tym dla $a = 0$ mamy $x_1 = x_2 = 0$.

Rozwiązania x_3 oraz x_4 istnieją tylko dla $a \leq 1$, przy tym dla $a = 1$ mamy

$$x_3 = x_4 = -1.$$

Ostatecznie mamy następujące rozwiązania:

- 1) $x_3 = -1 + \sqrt{1-a}$, $x_4 = -1 - \sqrt{1-a}$ dla $a < 0$, wtedy $x_3 \neq x_4$;
- 2) $x_1 = x_2 = x_3 = 0$, $x_4 = -2$ dla $a = 0$;
- 3) $x_1 = \sqrt{a}$, $x_2 = -\sqrt{a}$, $x_3 = -1 + \sqrt{1-a}$, $x_4 = -1 - \sqrt{1-a}$ dla $0 < a < 1$.

Wtedy x_1, x_2, x_3, x_4 są parami różne, bo $0 < \sqrt{a} < 1$, $-1 < -\sqrt{a} < 0$, $-1 - \sqrt{1-a} < -1$, $-1 < -1 + \sqrt{1-a} < 0$. Zatem teoretycznie jest możliwe tylko $x_2 = x_3$, ale wtedy mielibyśmy $-\sqrt{a} = -1 + \sqrt{1-a}$, czyli $1 = \sqrt{a} + \sqrt{1-a}$, $1 = a + 2\sqrt{a(1-a)} + 1 - a$, $a(1-a) = 0$, czyli $a = 0$ lub $a = 1$. Obie wartości są poza wskazanym zakresem.

- 4) $x_1 = 1$, $x_2 = x_3 = x_4 = -1$ dla $a = 1$;
- 5) $x_1 = \sqrt{a}$, $x_2 = -\sqrt{a}$ dla $a > 1$, wtedy $x_1 \neq x_2$.

Zadanie 3 (12 pkt.)

Oznaczmy $\frac{1}{\cos x} = m$, $\frac{1}{\cos 2x} = n$, gdzie m, n są liczbami całkowitymi. Z warunku

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2\cos^2 x - 1 \quad \text{otrzymujemy} \quad \frac{1}{n} = \frac{2}{m^2} - 1, \quad \text{czyli} \quad m^2 = \frac{2n}{1+n}.$$

Wartość m^2 jest liczbą całkowitą dodatnią, a iloraz $\frac{2n}{1+n}$ spełnia ten warunek tylko dla

$$n = 1, \quad n = -2 \quad \text{oraz} \quad n = -3. \quad \text{Wynika to, np. z faktu, że} \quad \frac{2n}{1+n} = \frac{2(1+n) - 2}{1+n} = 2 - \frac{2}{1+n}.$$

Wynik z prawej strony ostatniego znaku równości będzie liczbą całkowitą tylko dla $\frac{2}{1+n}$ całkowitego. Widać jednak, że licznik jest mniejszy od bezwzględnej wartości z mianownika dla każdego $n > 1$ i każdego $n < -3$. Z ostatniej wartości $n = -3$ wyszłoby jednak

$$m^2 = \frac{-6}{-2} = 3, \text{ czyli } m \text{ nie byłyby liczbą całkowitą. Pozostają więc dwa rozwiązania:}$$

$n_1 = 1, n_2 = -2$. W pierwszym przypadku $m^2 = 1$, czyli $m_1 = 1, m_2 = -1$; w drugim $m^2 = 4$, czyli $m_3 = 2, m_4 = -2$. Oczywiście rozwiązaniami są pary $(n_1, m_1), (n_1, m_2), (n_2, m_3), (n_2, m_4)$

Teraz trzeba rozwiązać układy równań trygonometrycznych dla każdej z tych par:

$$\begin{cases} \frac{1}{\cos x} = 1 \\ \frac{1}{\cos 2x} = 1 \end{cases}, \quad \begin{cases} \frac{1}{\cos x} = -1 \\ \frac{1}{\cos 2x} = 1 \end{cases}, \quad \begin{cases} \frac{1}{\cos x} = 2 \\ \frac{1}{\cos 2x} = -2 \end{cases}, \quad \begin{cases} \frac{1}{\cos x} = -2 \\ \frac{1}{\cos 2x} = -2 \end{cases}$$

Układy równoważne powyższym:

$$\begin{cases} \cos x = 1 \\ \cos 2x = 1 \end{cases}, \quad \begin{cases} \cos x = -1 \\ \cos 2x = 1 \end{cases}, \quad \begin{cases} \cos x = \frac{1}{2} \\ \cos 2x = -\frac{1}{2} \end{cases}, \quad \begin{cases} \cos x = -\frac{1}{2} \\ \cos 2x = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

W pierwszym układzie otrzymujemy $x = 2k\pi$, ponieważ jest to rozwiązanie pierwszego równania, a $\cos 2x = 1$ wszędzie tam, gdzie $\cos x = 1$. Wynika to zarówno z dwukrotnego „zagęszczenia” cosinusoidy przy dwukrotnym wzroście argumentu, czy też ze wzoru $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$, gdzie dla $\cos x = 1$ mamy $\sin x = 0$.

Rozważmy jeszcze trzeci układ (drugi i czwarty rozwiązujemy analogicznie)

$$\cos x = \frac{1}{2} \text{ dla } x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi \text{ oraz dla } x = -\frac{\pi}{3} + 2k\pi$$

$$\cos 2x = -\frac{1}{2} \text{ dla } 2x = \frac{2\pi}{3} + 2k\pi \text{ oraz dla } 2x = -\frac{2\pi}{3} + 2k\pi, \text{ czyli dla } x = \frac{\pi}{3} + k\pi \text{ oraz}$$

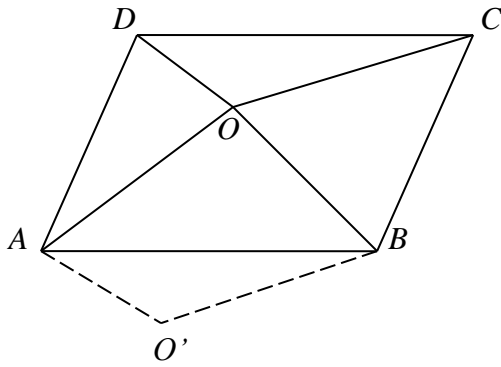
$$x = -\frac{\pi}{3} + k\pi. \text{ W tym przypadku rozwiązaniem będzie więc } x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi \text{ oraz}$$

$$x = -\frac{\pi}{3} + 2k\pi$$

Trzeba dokończyć to rozwiązanie, ale już wiadomo jak.

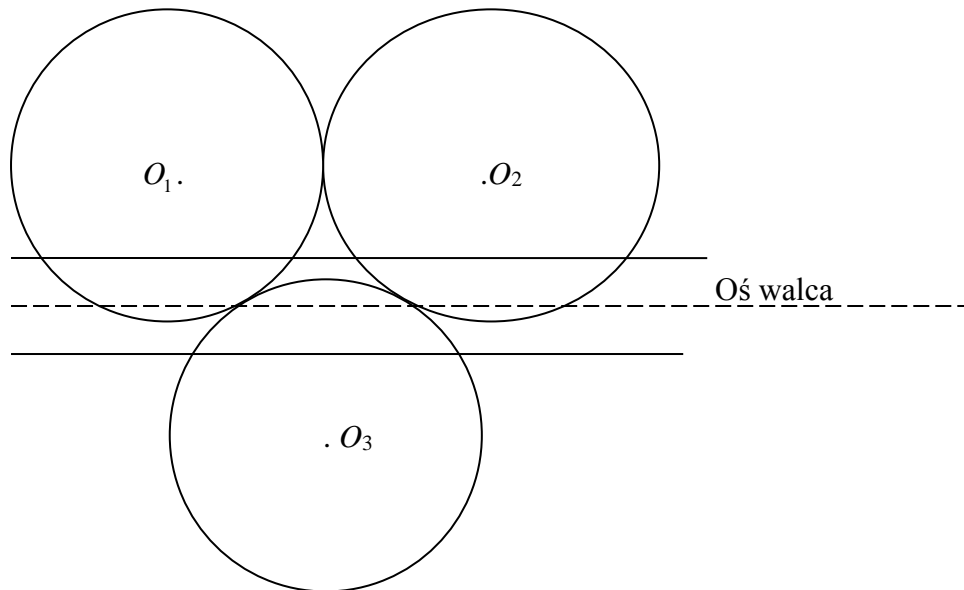
Zadanie 4 (10 pkt.)

Przez punkt A prowadzimy prostą równoległą do DO , a przez B – równoległą do CO . Przetną się one w punkcie O' i $\angle DOC = \angle AO'B$. W czworokącie $AO'BO$ mamy $\angle AOB + \angle AO'B = 180^\circ$, więc można na nim opisać okrąg. Ponieważ $DO \parallel AO'$, $DC \parallel AB$ oraz $OO' \parallel CB$, to otrzymujemy $\angle ODC = \angle O'AB = \angle O'OB = \angle OBC$

Zadanie 5 (12 pkt.)

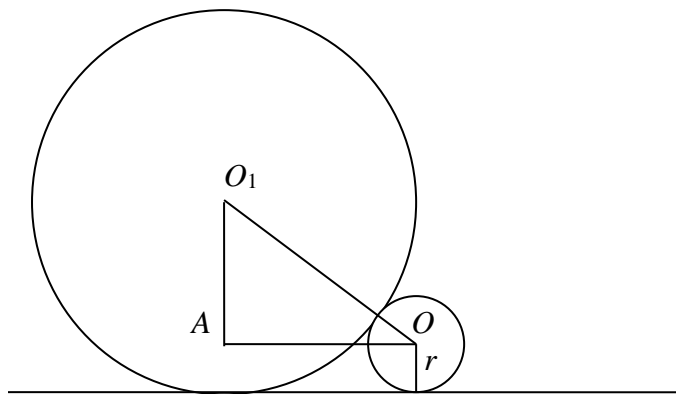
Łatwo wyobrazić sobie 3 wzajemnie styczne kule o równym promieniu leżące na płaszczyźnie. Jeżeli walec też leży na tej płaszczyźnie i jest styczny do każdej z trzech kul, to musi on być wciśnięty między kule w ten sposób, że dwie kule leżą po jednej jego stronie, a trzecia po drugiej.

Środki kul O_1 , O_2 , O_3 są wierzchołkami trójkąta równobocznego o boku 2 położonego równoległe do płaszczyzny, w której leżą wszystkie bryły, w odległości 1 od tej płaszczyzny. Gdyby umieścić jeszcze czwartą kulę tej samej wielkości (o środku O_4) styczną do kul o środkach O_2 i O_3 , to proste O_1O_2 i O_3O_4 byłyby równoległe. Oznacza to, że oś walca jest równooddalona od każdego ze środków trzech kul. Wynika stąd w szczególności, że jeśli A jest rzutem prostokątnym któregośkolwiek środka kuli na płaszczyznę równoległą do

podstawy (na której leżą bryły), przechodzącą przez oś walca, to odległość punktu A od osi walca jest równa połowie wysokości trójkąta $O_1 O_2 O_3$, czyli $\frac{1}{2} \cdot \frac{2\sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

Rozważmy przekrój poprzeczny walca i stycznej do niego kuli. Z twierdzenia Pitagorasa otrzymujemy:

$$(1-r)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 = (1+r)^2, \quad 1-2r+r^2 + \frac{3}{4} = 1+2r+r^2, \quad 4r = \frac{3}{4}, \quad r = \frac{3}{16}$$